

KEUZEDEEL PROACTIEF BEVEILIGEN

COLOFON

Uitgeverij: Edu'Actief b.v.
0522-235235
info@edu-actief.nl
www.edu-actief.nl

Auteur: Martin Berrens

Redactie: Kees Faas

Titel: Keuzedeel Proactief beveiligen

ISBN: 978 90 3724 765 7, maakt deel uit van pakket: 978 90 3724 664 3

Bronvermelding: TonyV3112, Shutterstock.com

© Edu'Actief b.v. 2018

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Edu'Actief, te vinden op www.edu-actief.nl.

INHOUDSOPGAVE

	Hoe werk je met een keuzedeel?	4
1.	Over dit keuzedeel	6
2.	Proactief beveiligen	10
3.	Waarnemen observeren en gedrag	24
4.	Communicatie en security questioning	39
5.	Beslissen en handelen	49
6.	Eindopdracht	58
	Theoriebronnen	64
7.	Beslissen en handelen	65
8.	Communicatie	67
9.	Etnisch profileren	71
10.	Gedragsindicatoren	72
11.	Hoe neem je een beslissing?	76
12.	Indicatoren en ongewenst gedrag	79
13.	Praktische opstellingen proactief beveiligen	83
14.	Trechtermodel	87
15.	Veelvoorkomende criminaliteit	89
16.	Verdacht object of pakket	96
17.	Waarnemen	98

HOE WERK JE MET EEN KEUZEDEEL?

In iedere opleiding volg je een aantal keuzedelen. Ze zijn bedoeld om je beter op de arbeidsmarkt voor te bereiden. Je school bepaalt het aanbod waaruit je kunt kiezen en wanneer je zo'n keuzedeel kunt volgen.

Hoelang je aan een keuzedeel werkt, varieert: 240, 480 of 720 studiebelastingsuren (SBU). Die informatie vind je in de inleiding *Over dit keuzedeel*, waarmee elk keuzedeel begint.

Waar en wanneer je aan een keuzedeel werkt, bepaalt je school. Dat kan op school zijn, op je stageadres of thuis. Meestal zal het een mix van deze drie zijn.

Inleiding

Een keuzedeel van Edu'Actief begint met een introductie. Dat kan naast een korte inleiding bijvoorbeeld een filmpje zijn over iemand die binnen zijn werkveld te maken krijgt met de inhoud van dit keuzedeel. Vervolgens vind je vermeld uit welke onderwerpen (leereenheden) het keuzedeel bestaat.

Uitdaging

In elk keuzedeel werk je stap voor stap toe naar een eindopdracht: de uitdaging, waarvoor je de stof van het gehele keuzedeel gebruikt. Het kan bijvoorbeeld gaan om de verzorging van een wijnproeverij met bijpassende hapjes, een compleet ondernemersplan voor een startup, een gevuld zorgdossier waarin je hebt gedocumenteerd welke begeleiding je een cliënt hebt gegeven en wat de resultaten waren, etc. Je werkt in een aantal stappen naar de eindopdracht toe. Elke stap levert per leereenheid ten minste één beroepsproduct op, dat wil zeggen een document, een (video)verslag van een gesprek of een fysiek product zoals je dat ook in de beroepspraktijk maakt. Dat kan bijvoorbeeld een wijnkaart zijn of het financiële hoofdstuk van een ondernemingsplan.

Resultaten

Daarna vind je een beschrijving van de doelen waaraan je gaat werken: een opsomming van de resultaten aan het eind van het keuzedeel.

Beoordeling

Je werkt individueel en soms samen met medestudenten aan je opdrachten. De beoordeling van je werk gebeurt op verschillende manieren en momenten. Het kan zijn dat je een of meer kennistoetsen maakt die mee tellen in de eindbeoordeling. Je zult ook een beoordeling krijgen van de beroepsproducten die je tijdens dit keuzedeel oplevert. En natuurlijk wordt je eindopdracht beoordeeld. Je vindt de beoordelingscriteria telkens kort beschreven in de inleiding *Over dit keuzedeel* op elke leereenheid. Hoe zwaar een onderdeel meetelt, hoor je van je docent.

Oriëntatieopdrachten

Voordat je met de eerste leereenheid van een keuzedeel begint, maak je een aantal opdrachten waarmee je je nader op de stof oriënteert. Zo verken je het terrein van dit keuzedeel.

Bronnen en verwijzingen

In dit keuzedeel vind je verwijzingen naar bronnen. Deze kun je herkennen aan een icoontje. Dit kan een theoriebron zijn, een internetlink of een filmpje. Zo zien de icoontjes eruit:

Internetsite

Theoriebron

Video

De theoriebronnen op alfabetische volgorde vind je na elke leereenheid. Het kan zijn dat een theoriebron al eerder is behandeld, kijk dan in de inhoudsopgave van de andere leereenheden om betreffende bron terug te vinden.

LET OP!

Bronnen worden op verschillende manieren bij de opdrachten aangegeven:

1. bron **voor** een opdracht.
In dit geval is de theoriebron van toepassing op de daaropvolgende opdrachten.
 2. bron **in** een opdracht.
In dit geval is de theoriebron alleen van toepassing op deze specifieke opdracht. Wordt er **in** een opdracht geen bron aangegeven, maar heb je wel bepaalde informatie nodig, dan zoek je de informatie in een van de eerder genoemde bronnen binnen deze leereenheid.
-

De video's, rollenspelen, formulieren, weblinks en bronnen kun je vinden in de digitale leeromgeving. Hier vind je ook de digitale versie van dit keuzedeel.

Ga naar www.edu-actief.nl/licentie.

Volg de stappen om toegang te krijgen tot het digitale lesmateriaal.

Voor het gebruik van de digitale leeromgeving heb je een tablet, computer of mobiele telefoon met internettoegang nodig. Je werkt je opdrachten uit op papier of digitaal.

1. OVER DIT KEUZEDEEL

OVER DEZE LEERENHEID

Proactief beveiligen is een nieuwe trend in de beveiliging. Maar wat is proactief beveiligen nu eigenlijk? Als beveiliging reageer je nu vaak alleen maar. Dat doe je op zaken en calamiteiten die op dat moment gebeuren. Dit noemen we reactief reageren. Proactief beveiligen is erop gericht deze zaken en calamiteiten vóór te zijn, te voorkomen.

Als beveiliging word je in dit keuzedeel geleerd hoe je zaken voor kunt zijn. Door slimme interventietechnieken wordt een mogelijke calamiteit al in een vroeg stadium herkend en gestopt. Waar je eerst reactief reageerde, leer je nu proactief te reageren.

Streetlab - Kun je je een internationale filmster voelen? (Cannes)

Hoe werk je met een keuzedeel?

Opbouw keuzedeel

Het keuzedeel Proactief beveiligen (240 SBU) bestaat uit vijf leereenheden:

1. Proactief beveiligen
2. Waarnemen, observeren en gedrag
3. Communicatie en security questioning
4. Beslissen en handelen
5. Red team versus blue team | eindopdracht.

De uitdaging

In de wereld van proactief beveiligen worden beveiligers getraind volgens de blueteam-/redteammethode. Het red team is het team dat in een oefensituatie de criminele activiteit voorbereidt en uitvoert. Het blue team is het beveiligingsteam dat in de oefensituatie probeert het red team te onderscheppen. Je gaat je in dit keuzedeel inleven in een verdachte en denken en handelen zoals een verdachte doet en gaat ervaren hoe het is om als proactieve beveiliging te werken.

Als onderdeel van het red team bereid je samen met anderen een aanslag of een misdrijf voor zonder herkend te worden. Daarna maak je onderdeel uit van het blue team en is het jouw opdracht om verdachten of verdachte handelingen te herkennen en vervolgens gepaste maatregelen te nemen.

Zowel je rol als verdachte (red team) als je rol als proactief beveiligder (blue team) bereid je zelf voor. Na het uitvoeren van de redteam- en blueteamopdrachten stel je een reflectieverslag op waarin je laat zien welke kennis je hebt van proactief beveiligen.

Resultaten

Resultaten van het keuzedeel:

- Je kent de verschillen tussen proactief beveiligen en etnisch profileren.
 - Je kent de oorsprong van proactief beveiligen en de relevante terminologie.
 - Je kunt handelen naar aanleiding van gedragsindicatoren en gedragskenmerken.
 - Je kent de methodiek van proactief beveiligen.
 - Je weet hoe je risico's kunt herkennen.
 - Je kunt proactief beveiligen in de praktijk toepassen.
-

Beoordeling

De beoordeling van het keuzedeel vindt plaats aan de hand van verschillende onderdelen.

Beroepsproducten

Elke leereenheid bevat een of twee te beoordelen opdrachten. Dit zijn opdrachten die je in de professionele praktijk tegen kunt komen. Deze opdrachten lever je in bij je docent, die ze beoordeelt aan de hand van een beoordelingsprotocol. De eindopdrachten en de bijbehorende beoordelingen vormen een onderdeel van je portfolio.

Test je kennis

Elke leereenheid bevat een kennistoets. Deze toets wordt beoordeeld door je docent.

Eindbeoordeling

Als lid van het red team (het aanvalsteam) bereid je samen met je teamleden volgens de aangeleerde stappen een criminele activiteit voor, legt dit vast in een aanvalsplan en voert dat met je team uit. Als blue team (het verdedigingsteam) maak je voor de locatie een beveiligingsplan en op de aanvalsdatum tracht je samen met jouw team de criminele activiteit van het red team te onderkennen en te voorkomen.

Je bent een keer onderdeel van het red team en een keer van het blue team. In een reflectieverslag laat je zien welke kennis je hebt toegepast en beschrijf je je eigen ervaringen. Dit verslag en de eindproducten van jouw red team en blue team en je handelingen en gedrag worden besproken in een criteriumgericht interview.

1.1 ORIËNTATIE PROACTIEF BEVEILIGEN

OPDRACHT 1: DE BEVEILIGING GEFOPT

Voordat je aan dit keuzedeel begint, is het interessant om te kijken of je al een voorstelling hebt van wat het beroep van proactief beveiligers inhoudt.

Street lab - Kun je je een internationale filmster voelen? (Cannes)

- a. Heb je aan het begin van deze leereenheid de video nog niet bekeken? Bekijk dan eerst de video van Streetlab voordat je met de volgende vragen begint.

Waar gaat het volgens jou mis met de beveiliging?

- b. Hoe kan het dat de reporter zomaar overal naar binnen kan?
- c. Noteer drie acties of handelingen die de reporter heeft gedaan waardoor de beveiliging hem zou kunnen onderscheppen.
- d. Noteer drie opvallende gedragingen van de reporter die duidelijk anders zijn dan gebruikelijk is.
- e. Was de reporter buiten wel opgefallen bij de beveiliging?
- f. Bespreek klassikaal onder leiding van de docent hoe het kan dat deze reporter zo ver komt terwijl dit gala behoorlijk goed was beveiligd.

Betrek in het gesprek:

- of de beveiliging te snel heeft aangenomen dat het wel goed zat
- het feit dat de man passend gekleed een rol heeft gespeeld
- of je je als beveiligers moet realiseren wat je kunt verwachten op zo'n gala.

Wat zijn je drie belangrijkste conclusies na het gesprek in de klas?

OPDRACHT 2: HOE GOED BEN JE AL ALS PROACTIEF BEVEILIGER?

Als proactief beveiligers krijg je ongetwijfeld te maken met zakkenrollers. In deze opdracht zie je hoe zakkenrollers te werk gaan.

Spot the pickpocket deel 1

Bekijk de video Spot the pickpocket deel 1. **Let op!** Pauzeer de video op 1 min 30.

- a. Wat zie je gebeuren in het fastfoodrestaurant?
- b. Wat is je opgefallen?

- c. Wat kun je als beveiligiger in deze situatie doen?
- Je kunt als beveiligiger niets doen, want je hebt geen concrete waarneming van een strafbaar feit.
 - Je spreekt de man aan om te ontdekken wat er aan de hand is.
 - Je pakt de man vast en duwt hem naar buiten.
- d. Wat zou je als beveiligiger nog meer kunnen doen? Denk daarbij aan wat je in de beveiligingsopleiding hebt geleerd bij Wettelijke kaders.

Ga terug naar de video Spot the pickpocket en kijk verder waar je de video op pauze had gezet (1 minuut 30 seconden).

- e. Wat zie je gebeuren in het fastfoodrestaurant?
- f. Moet jij als beveiligiger iets doen?

2. PROACTIEF BEVEILIGEN

OVER DEZE LEEREENHEID

In deze leereenheid maak je kennis met proactief beveiligen. Je leert over de geschiedenis en het grote verschil met etnisch profileren. Een verdachte herken je niet alleen aan uiterlijke kenmerken.

Verder maak je kennis met de meest voorkomende criminele activiteiten. Proactief beveiligen is erop gericht deze zaken en calamiteiten voor te zijn, te voorkomen.

Resultaten

- Je hebt basiskennis van de meest voorkomende vormen van criminaliteit.
 - Je hebt kennis van de oorsprong van proactief beveiligen.
 - Je hebt kennis van het verschil tussen proactief en etnisch profileren.
 - Je hebt basiskennis van de meest voorkomende vormen van terrorisme.
 - Je hebt kennis van de praktische toepassing van proactief beveiligen.
-

Beoordeling

Je maakt in deze leereenheid twee opdrachten die je bij je docent inlevert:

- Criminaliteit in het nieuws
- Etnisch profileren.

Deze opdrachten worden door de docent beoordeeld. Daarnaast maak je de kennistoets Test je kennis! Proactief beveiligen.

2.1 VEELVOORKOMENDE CRIMINALITEIT

Misschien is je fiets al eens gestolen of is er op school of thuis wel eens ingebroken.

Twee voorbeelden van veelvoorkomende criminaliteit.

Criminaliteit kan onschuldig lijken, maar kan een enorme invloed op mensen hebben.

OPDRACHT 1: MINDMAP PROACTIEF BEVEILIGEN

In een mindmap leg je kennis/begrippen/gedachtes vast die te maken hebben met een centraal onderwerp. Het maken van een mindmap is een goed hulpmiddel om te leren. In deze opdracht ga je aan de slag met het begrip **Proactief beveiligen**.

Mindmap maken Stappenplan mindmap maken

1. Ga naar de website waar je een mindmap kunt maken.
2. Noteer het woord Proactief beveiligen als centraal onderwerp.
3. Noteer vervolgens alle woorden die bij je opkomen als je denkt aan proactief beveiligen.

Om goed overzicht te houden is het handig om eerst subonderwerpen te bedenken en dan alle woorden te noteren die bij dit subonderwerp horen. Mogelijke subonderwerpen zijn: gedrag, bevoegdheden en kennis.

Veelvoorkomende criminaliteit

OPDRACHT 2: VEELVOORKOMENDE CRIMINALITEIT

- a. Lees de theoriebron *Veelvoorkomende criminaliteit*.

Verbind de situaties in de linkerkolom met de betreffende vorm van criminaliteit in de rechterkolom.

<p>Iemand stoot je aan, verontschuldigt zich en thuis merk je dat je je horloge kwijt bent.</p>	<p>Diefstal uit auto's</p>
<p>Op zondagmorgen merk je dat de bloembakken voor het raam allemaal kapot op de straat liggen.</p>	<p>Zakkenrollerij</p>
<p>Midden in de nacht gaat het alarm van de auto van de buurman af.</p>	<p>Vandalisme</p>

- b. Vernielingen en vandalisme zijn hetzelfde. Toch kan er sprake zijn van twee verschillende artikelen in de wet. Welke twee artikelen kunnen van toepassing zijn op vernielingen en vandalisme?
- art. 141 Wetboek van Strafrecht
 - art. 300 Wetboek van Strafrecht
 - art. 311 Wetboek van Strafrecht
 - art. 350 Wetboek van Strafrecht
- c. Lees de artikelen 141 en 350 Wetboek van Strafrecht en noteer de twee belangrijkste verschillen in de volgende tabel.

Artikel 141	Artikel 350

OPDRACHT 3: STRAFFEN VEELVOORKOMENDE CRIMINALITEIT

- a. Lees de theoriebron *Veelvoorkomende criminaliteit*.

In welk wetsartikel staat de maximale straf en/of geldboete die iemand kan krijgen die ingrediënten steelt om een bom te maken en die daarmee een terroristische aanslag wilde plegen?

- art. 311 Wetboek van Strafrecht
 - art. 350 Wetboek van Strafrecht
 - art. 300 Wetboek van Strafrecht
 - art. 141 Wetboek van Strafrecht
- b. Welke maximale straf en/of geldboete krijgt iemand die de kat van zijn burens doodschiet met een luchtbuik?
- gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren en een geldboete van de vierde categorie
 - gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en zes maanden en een geldboete van de vierde categorie
 - gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of een geldboete van de vierde categorie
 - gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en zes maanden of een geldboete van de vierde categorie

- c. Welk antwoord is van toepassing bij iemand die probeert een ander te mishandelen, maar waarbij deze poging mislukt?
- art. 141: gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en zes maanden of een geldboete van de vierde categorie
 - art. 300: poging tot dit misdrijf is niet strafbaar
 - art. 311: gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of een geldboete van de vierde categorie
 - art. 350: gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of een geldboete van de vierde categorie
- d. Een stel jongens is betrapt bij het vernielen van een aantal vakantiehuisjes op een recreatiepark. Selecteer het juiste woord in onderstaande zinnen.

Het wetsartikel dat hier van toepassing is, is artikel **141, 300, 311** uit het Wetboek van Strafrecht.

De gevangenisstraf op deze daad is ten hoogste **drie, vier, zes** jaren en zes maanden of een geldboete van de **tweede, derde, vierde** categorie.

OPDRACHT 4: CRIMINALITEIT IN HET NIEUWS

Dagelijks vinden er criminele activiteiten plaats. Niet allemaal halen ze de nieuwssites en kranten, maar er wordt veel over criminaliteit gepubliceerd.

- a. Zoek op internet voor elk van de soorten criminaliteit in de tabel een voorbeeld in het nieuws. Noteer de link van het artikel in de tweede kolom.

Criminaliteit	Nieuwsbericht
Autodiefstal	www.bndestem.nl/nieuws/daders-diefstal-breda-binnen-uur-opgepakt-door-traceerbare-auto~a0a87572/
Fietsendiefstal	
Inbraak	
Zakkenrollerij	
Vandalisme	
Mishandeling	
Bedreiging	

- b. Selecteer vier nieuwsberichten en geef aan hoe je als proactief beveiligder de criminele activiteit uit het nieuwsbericht zou kunnen voorkomen.

Als voorbeeld is autodiefstal ingevuld.

Criminaliteit	Proactieve aanpak
Autodiefstal	Mensen die in auto's kijken aanspreken en vragen wat ze aan het doen zijn, waarom ze in de auto kijken, of de auto hun bezit is, of je de sleutel van de auto mag zien of vragen de auto open te maken.

- c. Bedenk voor de door jou geselecteerde criminele activiteiten uit de vorige vraag een maatregel om te voorkomen dat de criminele actie plaatsvindt en/of succesvol is.

Als voorbeeld is Autodiefstal ingevuld.

Criminaliteit	Middel om te voorkomen
Autodiefstal	In elke auto een gps-tracer plaatsen. De auto kan nog wel gestolen worden maar dieven zullen dit minder snel doen als ze weten dat er een gps in de auto zit. Doen ze dit wel dan kunnen ze gevolgd worden.

- d. Is er volgens jou verschil tussen vandalisme en vernielingen? Licht je antwoord toe.

Deze opdracht lever je in bij je docent ter beoordeling.

OPDRACHT 5: PROACTIEF BEVEILIGEN IN DE PRAKTIJK

In een massa mensen herkennen met afwijkend gedrag is best moeilijk. Wat is afwijkend en wat niet?

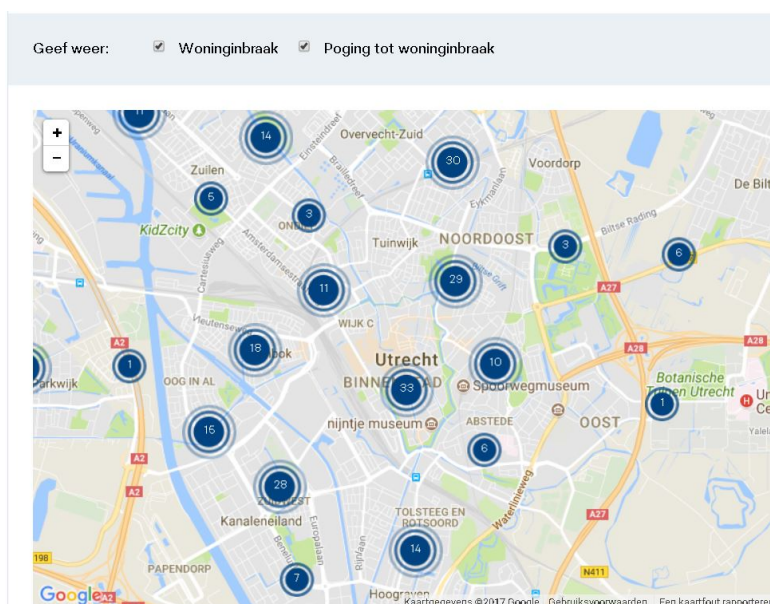
Hoe herken je iemand die kwaad wil in een massa

- Lees het krantenartikel *Hoe herken je iemand die kwaad wil in een massa?* Na het lezen van dit artikel heb je een goede indruk wat een proactief beveiliging doet.
- Noteer acht handelingen die passen bij een profiler.
- In het artikel wordt gesproken over etnisch profileren. Wat is volgens jou etnisch profileren?
- In het artikel staat de zin: "Als je zoekt naar een man met een baard in een djellaba kom je er niet."

Heeft deze uitspraak te maken met etnisch profileren? Leg uit.

- Waarom behoort etnisch profileren niet bij het werk van een profiler?

OPDRACHT 6: CRIMINALITEIT IN JOUW BUURT

Alle meldingen van criminele activiteiten worden bijgehouden door de politie. Jij kunt dus eenvoudig inzicht krijgen in wat er in jouw buurt gebeurt.

Politie.nl

- Ga naar de website van de politie en voer je eigen postcode in. Noteer het aantal inbraken of pogingen tot inbraak dat getoond wordt.

woninginbraak:

poging tot woninginbraak: